

Raadsvoorstel

Datum: 20 oktober 2015

Hoort bij collegeadvies nummer: 258658

Datum raadsvergadering: 12 november 2015

Portefeuillehouder: A. Dragt

Onderwerp

Toekomstvisie RWA/ Amfors

Voorgesteld besluit

- in te stemmen met de uitgangspunten zoals verwoord notitie Toekomstvisie RWA/ Amfors en geen nadere zienswijze te formuleren;
- de door het college op grond van artikel 25 lid 2 Gemeentewet jo. artikel 10 lid 2 sub b en g Wet openbaarheid van bestuur opgelegde geheimhouding op de financieel economische gegevens van Amfors BV, zoals opgenomen in de bijlage Scenariostudie bedrijfsonderdelen RWA/Amfors behorend bij de Peiling Toekomstvisie RWA/Amfors, te bekrachtigen op grond van artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Kader

Scenariostudie

De regiogemeenten hebben in het kader van de Participatiewet een reeks stappen gezet om te komen tot een toekomstvisie voor RWA/Amfors. In april-mei 2015 zijn de raden gepeild over de te onderzoeken scenario's en te hanteren criteria. De onderzoeksresultaten zijn 1 oktober 2015 bij de gemeente Soest gepresenteerd aan de gezamenlijke raden. Op basis van deze resultaten wil het college een koers uitzetten voor de toekomst. Voordat het college hierover nadere besluiten neemt, willen zij de mening van de raadsleden ophalen middels een zienswijze, om hen mede richting te laten geven aan de vervolgstappen die nodig zijn. Afhankelijk van de uitkomsten van de zienswijze vindt er nadere uitwerking en besluitvorming plaats door het college (bijvoorbeeld aanwijzing bestuursleden RWA en AvA) of door de gemeenteraad (bijvoorbeeld instemmingsrecht wijziging GR¹ RWA of wijzigingen in het inkoopbeleid).

Conclusies

De resultaten van deze scenariostudie en het bijbehorende onderzoeksrapport zijn nu beschikbaar. Tegen de achtergrond van de eerder vastgestelde criteria, zijn de belangrijkste conclusies uit het onderzoek:

- Op lange termijn biedt de ontwikkeling van Amfors richting mensontwikkelbedrijf de beste kansen voor zowel gemeenten als voor de betrokken werknemers, tegenover een regulier overheidsbedrijf waar ook sw-ers werken. Dit sluit aan op de expertise van Amfors: het aansturen en zich laten ontwikkelen van mensen met een arbeidsbeperking naar de mogelijkheden die ze hebben. Dit voorziet in een aanbod dat ontbreekt in de reguliere markt.
- De kosten van de uitvoering per sw-er zullen daarmee slechts gering afnemen, maar dit biedt wel mogelijkheden om de uitvoeringskosten te laten meebewegen met de

¹ GR = Gemeenschappelijke Regeling

afbouw van het aantal sw-ers en het exploitatierisico in absolute zin te laten afnemen.

- Deze ontwikkelingsrichting is in lijn met de koers die in 2015 is ingezet in de Meerjarenbegroting RWA 2016-2020 (en meerjarenbegroting Amfors), en weergegeven als het basisscenario in de scenariostudie. Dit basisscenario voorziet reeds in een aantal stappen om het operationeel resultaat te verbeteren en meer in te zetten op plaatsing bij reguliere werkgevers en samenwerking met marktpartijen. Uit de scenariostudie blijkt dat de financieel meest gunstige scenario's per bedrijfs onderdeel maar een klein positief effect opleveren ten opzicht van het basisscenario.
- Voor de komende jaren is het behouden van eigen bedrijven binnen Amfors essentieel om voldoende passend werk te behouden voor de huidige sw-ers en mogelijke nieuwe doelgroepen. Hiervoor blijft Amfors afhankelijk van gemeentelijke inbestedingsopdrachten.
- De aansturing van gemeenten op dit proces kan het beste in één hand worden gelegd. Aanpassing van RWA in een bedrijfsvoeringsorganisatie (met één bestuursorgaan) biedt daartoe de beste mogelijkheden. In combinatie met het aanwijzen van RWA-bestuursleden als vertegenwoordiger van de gemeente in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA). Dit sluit het beste aan bij de besluiten die de komende jaren moeten worden genomen.
- Uit de gewijzigde opdracht vanuit de gemeenten aan Amfors om te komen tot een bedrijfsmatige transitie vloeien andere taken en rollen voort waardoor het verstandig is om een nieuw profiel voor het vennootschapsbestuur vast te stellen.
- Door het hanteren van maatmannormen voor prijsbepaling bij inbesteding van werk aan Amfors ontstaat een faire prijs en een stimulans om in gezamenlijk overleg te werken aan de gewenste omvorming van bedrijfsactiviteiten bij Amfors.

Het volledige rapport is opgenomen in de bijlage.

Geheimhouding

Ten behoeve van het ontwikkelen van een Toekomstvisie RWA Amfors is een scenariostudie uitgevoerd voor de bedrijfsonderdelen van de vennootschap Amfors BV. De gemeente Amersfoort is aandeelhouder van deze vennootschap. In deze studie zijn financieel economische gegevens van Amfors BV opgenomen. Het risico bij openbaarmaking van deze informatie is dat potentiële opdrachtgevers of potentiële samenwerkingspartners van Amfors BV hier onevenredig voordeel uit kunnen halen. Dit leidt tot een onevenredige benadeling van Amfors BV en de aandeelhoudende gemeenten. De financiële en economische belangen van Amfors BV en van de aandeelhoudende gemeenten worden hiermee geschaad. De bescherming van deze belangen weegt zwaarder dan het belang van openbaarheid.

Met de bekrachtiging door de raad in zijn eerstvolgende vergadering blijft op de financieel economische gegevens in de bijlage Scenariostudie bedrijfsonderdelen RWA/Amfors behorend bij de Peiling Toekomstvisie RWA/Amfors, geheimhouding rusten. Indien de geheimhouding door de raad wordt bekrachtigd, is de raad ook als enige orgaan bevoegd om de geheimhouding op een later tijdstip weer op te heffen (Gemeentewet artikel 25 lid 4).

Argumenten

1.1 De geheimhouding is nodig, omdat openbaarmaking van de gegevens de economisch of financiële belangen van de aandeelhoudende gemeenten van Amfors BV schaadt.

De Gemeentewet in samenhang met de Wet openbaarheid van bestuur biedt de grond om op deze gegevens geheimhouding te leggen.

1.2 De geheimhouding is nodig, om onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel derden te voorkomen.

De Gemeentewet in samenhang met de Wet openbaarheid van bestuur biedt de grond om op deze gegevens geheimhouding te leggen. Het risico bij openbaarmaking van deze informatie is dat potentiële opdrachtgevers of potentiële samenwerkingspartners van Amfors BV hier onevenredig voordeel uit kunnen halen. Dit leidt tot een onevenredige benadeling van Amfors BV en de aandeelhoudende gemeenten.

1.3 De bekrachtiging door de raad is nodig in de eerstvolgende raadsvergadering na het geheimhoudingsbesluit van het college, overeenkomstig artikel 25 lid 3 Gemeentewet. De Gemeentewet geeft het college, de burgemeester en commissies de bevoegdheid om geheimhouding op te leggen op stukken die aan de raad worden overgelegd. Deze geheimhouding dient vervolgens bekrachtigd te worden door de raad op de eerstvolgende raadsvergadering (Gemwet artikel 25 lid 3). Als de geheimhouding niet wordt bekrachtigd, dan vervalt deze.

Vervolgstappen

Afhankelijke van de uitkomsten van dit voorstel en opgehaalde zienswijze (en de peiling van de gemeenteraden in de regio) worden de volgende vervolgstappen gezet:

- Aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling (GR). De GR moet sowieso worden aangepast omdat deze niet geheel voldoet aan de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast gaat het dan om de keuze om al dan niet het openbaar lichaam te wijzigen in een Bedrijfsvoeringsorganisatie, het aanpassen van de samenstellingsregels van het RWA-bestuur. De colleges hebben toestemming nodig van de gemeenteraden om de GR te wijzigen. (1e kwartaal 2016)
- Een besluit van het college tot het opnieuw aanwijzen van vertegenwoordigers in RWA en AvA (indien conform het peilpunt wordt die één en dezelfde bestuurder). (1e kwartaal 2016)
- Uitwerken van de opdracht van het RWA-bestuur aan het vennootschapsbestuur om het transitieproces nader te gaan invullen. (1e kwartaal 2016)
- Opstellen van een transitieplan door het vennootschapsbestuur. Dit transitieplan omvat onder andere een uitwerking van de route en de termijn waarop voor de verschillende bedrijfsonderdelen de transitie nader wordt vormgegeven. (vanaf het 1^e kwartaal 2016)
- Uitwerking van nadere afspraken in de regio over de wijze van toepassing van het maatmanprincipe bij inbesteding bij Amfors en over het 'voorbehouden van werk' en/of SROI bij aanbestedingen. (1^e kwartaal 2016)

Over de opdracht aan het vennootschapsbestuur voor het opstellen van een transitieplan en over het transitieplan zal uw raad via een RIB worden geïnformeerd. Voor de aanpassing van de GR is toestemming van uw raad vereist. Afhankelijk van de aard van de (regionale) afspraken over inkoop leggen wij hierover voorstellen aan uw raad voor.

Daarnaast informeren wij uw raad dit najaar over de maatregelen die we treffen om de negatieve financiële consequenties voor Amfors van de invoering van de vennootschapsbelasting voor overheidsbedrijven vanaf 1 januari 2016 zo veel mogelijk te beperken. Ook informeren wij uw raad eind 2015 over de resultaten van het onderzoek naar de mogelijkheden voor (nieuw) beschut werk zoals opgenomen in de Participatiewet

De bijlage Scenariostudie bedrijfsonderdelen RWA/Amfors met de financieel economische gegevens van Amfors BV waarop de geheimhouding rust ligt voor u ter inzage bij de griffie. De versie van deze bijlage zonder de geheime financieel economische gegevens is openbaar en voor iedereen toegankelijk via de gemeentelijke website.

Financiële aspecten

De toekomstige financiën, met name de afname van de Rijkssubsidie voor de sw-ers, is mede aanleiding voor de gemeenten om een toekomstvisie te ontwikkelen voor RWA/Amfors. De meerjarenbegroting RWA 2016-2020 (MJB, basisscenario) voorziet reeds in een aantal stappen die in lijn zijn met de voorgestelde ontwikkelingsrichting van Amfors (peilpunt 1). Uit de scenariostudie blijkt dat de financieel meest gunstige scenario's per bedrijfs onderdeel maar een klein positief effect opleveren ten opzichte van het basisscenario (orde van grootte €100.000 - €150.000 ten opzichte van een operationeel resultaat van bijna €2.5 mln).

De belangrijkste meerwaarde van de koers op een mensontwikkelbedrijf en de scenario's is dat deze mogelijkheden bieden om de uitvoeringskosten te laten meebewegen met de afbouw van het aantal sw-ers en het exploitatierisico in absolute zin laten afnemen. De beperkte financiële effecten ten opzichte van de MJB zijn in deze fase nog geen aanleiding om de meerjarenbegroting aan te passen. In onderstaande tabellen zijn de financiële consequenties van de MJB weergegeven zoals reeds eerder aan uw raad voorgelegd (Meerjarenbegroting RWA 2016-2020).

Meerjarenbegroting RWA 2016-2020, zoals ook reeds is verwerkt in onze eigen gemeentebegroting:

bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2015	2016	2017	2018	2019
Subsidieresultaat	-3.450	-3.877	-4.266	-4.619	-4.938
Aanzuivering door Amfors Holding BV	<u>1.500</u>	<u>1.633</u>	<u>1.846</u>	<u>2.061</u>	<u>2.278</u>
Gemeentelijke bijdrage	1.950	2.244	2.420	2.558	2.660
Bijdrage Gemeente Leusden (6%)	117	135	145	153	160

Juridische aspecten

De grondslag voor het vragen van een zienswijze aan de raad ligt in artikel 169 lid 4 Gemeentewet. Uw college kan de raad vragen zijn zienswijze kenbaar te maken over de uitoefening van uw bevoegdheden, wanneer dit ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. In dat geval formuleert het college eerst een voorgenomen (concept) besluit, voordat het college het definitieve besluit neemt en legt dit voor aan de raad. Uw college kan dan in uw uiteindelijke besluitvorming nog rekening houden met de wensen en bedenkingen van de raad.

Communicatie

COMMUNICATIEBOODSCHAP EN BETROKKEN PARTIJEN

Door het ontwikkelen van een Toekomstvisie voor RWA/Amfors willen we voldoende passend werk realiseren voor de huidige Wsw-doelgroep, nu en in de toekomst. Dit willen we realiseren tegen zo laag mogelijke kosten en zo laag mogelijke financiële en maatschappelijke risico's. De koers op een mensontwikkelbedrijf biedt hiervoor de beste kansen, zowel voor het bedrijf Amfors als voor de medewerkers. De verandering van koers zetten we geleidelijk en gefaseerd in, met oog voor het welzijn van de medewerkers en aandacht voor het behoud van voldoende passend werk en het beperken van frictiekosten. De verandering van koers dwingt tot het maken van keuzes ten aanzien van de governance/aansturing van RWA en Amfors. De gewenste koers en de wijze waarop die

wordt gerealiseerd, vraagt ook om een integrale afweging bij het inbesteden en aanbesteden van bepaalde taken die voor de gemeente moeten worden uitgevoerd.

De concept-scenariostudie is in de eerste week van september 2015 gepresenteerd aan de portefeuillehouders Werk en Inkomen (opdrachtgever), de Raad van Commissarissen Amfors, de Algemene Vergadering van Aandeelhouders Amfors, de cliëntenraad Wsw, de OR van Amfors en de cliëntenraad SZ van Amersfoort. Deze informatieve bijeenkomsten hebben geleid tot enkele verduidelijkingen in het eindrapport. Op 1 oktober 2015 zijn de resultaten van de scenariostudie aan de betrokken gemeenteraden gepresenteerd.

Een concept van de notitie wat betreft de toekomstvisie RWA/ Amfors is in de tweede helft van september 2015 voorgelegd aan de cliëntenraad Wsw, de Ondernemingsraad van RWA en van Amfors, met het verzoek om een reactie. De cliëntenraad Wsw en de O.R. hebben schriftelijk gereageerd. Op basis hiervan is in de tekst in de notitie op een aantal plaatsen een verduidelijking aangebracht (o.a. de begrippen mensontwikkelbedrijf en gemengde teams).

In de reacties van de cliëntenraad en O.R. worden de volgende aandachtspunten aangedragen:

Prima dat de mensen die het betreft centraal worden gesteld en zo inhoud wordt gegeven aan de ambitie om passend werk te bieden aan mensen met een arbeidsbeperking. Voorkom dat 'passend' werk binnen of buiten de muren van Amfors te eng wordt gedefinieerd. Het gaat niet alleen om het werk zelf, maar bijvoorbeeld ook om de werkomgeving of om reistijden die bij dit werk horen die bepalend kunnen zijn of het werk 'passend' is voor een betrokken medewerker.

Ga ook zorgvuldig om met de reguliere medewerkers van RWA en Amfors.

Verlies de nieuwe doelgroepen en de betekenis die Amfors hiervoor kan hebben niet uit het oog.

Is de omvorming van de eigen bedrijfsactiviteiten naar groepsdetachering wel haalbaar, gezien de aard van de bedrijfsactiviteiten van reguliere werkgevers in de regio?

Maak een flexibel transitieplan, waarbij kan worden ingespeeld op veranderingen in de externe omstandigheden.

Blijf ook investeren in eigen bedrijfsactiviteiten ten behoeve van sw-ers waarvoor werken in groepsdetachering niet haalbaar is. Maar ook voor mensen die afhankelijk zijn van nieuw beschut werk.

De omvang van het re-integratiebudget dat moet worden ingezet voor de sw-ers moet in evenwicht zijn met het budget dat beschikbaar blijft voor andere groepen burgers met een laag werkperspectief.

Prima als onderling tussen de gemeenten transparant wordt gemaakt hoe de opdrachten van de gemeenten bijdragen aan de werkgelegenheid van sw-ers en aan het bedrijfsresultaat van Amfors.

Pas op voor verdringingseffecten aan de onderkant van de arbeidsmarkt.

Zorg voor korte lijnen en duidelijke verantwoordelijkheden binnen de governance/aansturing van RWA en Amfors.

Begin oktober is de notitie besproken met het Platform Sociale Zekerheid en voorgelegd ter advisering aan het Platform Sociale Zekerheid en de WMO-adviesraad. Het afgegeven advies door deze beide adviesraden is als bijlage bij dit voorstel toegevoegd.

Het college van de gemeente Leusden,

E.D. Luchtenburg
directeur-secretaris

mevrouw drs. A. Vermeulen
burgemeester

De raad van de gemeente Leusden;

gelezen het voorstel van het college d.d. 20 oktober 2015, nummer: 258692

gelet op – De verplichtingen voortkomend uit de Wet Sociale Werkvoorziening
- artikel 25 lid 2 Gemeentewet

b e s l u i t :

- in te stemmen met de gestelde uitgangspunten zoals verwoord in de notitie Toekomstvisie RWA/ Amfors en geen nadere zienswijze te formuleren;
- de door het college op grond van artikel 25 lid 2 Gemeentewet jo. artikel 10 lid 2 sub b en g Wet openbaarheid van bestuur opgelegde geheimhouding op de financieel economische gegevens van Amfors BV, zoals opgenomen in de bijlage Scenariostudie bedrijfsonderdelen RWA/Amfors behorend bij de Peiling Toekomstvisie RWA/Amfors, te bekrachtigen op grond van artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Leusden in zijn openbare vergadering van 12 november 2015

mevrouw drs. P.F.G. McLaughlin
griffier a.i.

mevrouw drs. A. Vermeulen
voorzitter

